

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 mai 2021

PROPOSITION DE LOI

**relative à l'instauration d'un test linguistique
pour les prestataires de soins ressortissants
de l'Union européenne afin de garantir
la qualité et la sécurité des soins de santé**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ ET DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES
PAR
MME **Gitta VANPEBORGH**

SOMMAIRE**Pages**

I. Procédure	3
II. Exposé introductif.....	3
III. Discussion générale.....	4
IV. Discussion des articles et votes.....	8

Voir:
Doc 55 **0056/ (S.E. 2019):**

- 001: Proposition de loi de Mme Van Camp.
002: Rapport.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 mei 2021

WETSVOORSTEL

**betreffende een taaltest voor
zorgverstrekkers afkomstig uit een EU-land
teneinde de kwaliteit en veiligheid
van de gezondheidszorg te waarborgen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR GEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Gitta VANPEBORGH**

INHOUD**Blz.**

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting	3
III. Algemene bespreking.....	4
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	8

Zie:
Doc 55 **0056/ (S.E. 2019):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Camp.
002: Verslag.

04678

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Thierry Warmoes

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp
Ecolo-Groen	Séverine de Laveleye, Barbara Creemers, Laurence Hennuy
PS	Patrick Prévot, Hervé Rigot, Laurence Zanchetta
VB	Steven Creyelman, Dominiek Sneepe
MR	Daniel Bacquelaine, Caroline Taquin
CD&V	Nathalie Muylle
PVDA-PTB	Thierry Warmoes
Open Vld	Robby De Caluwé
Vooruit	Karin Jiroflée

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Tomas Roggeman, Darya Safai, Valerie Van Peel
Simon Moutquin, Nicolas Parent, Eva Platteau
N. , Jean-Marc Delizée, Marc Goblet, Sophie Thémont
Nathalie Dewulf, Kurt Ravyts, Hans Verreyt
Michel De Maegd, Nathalie Gilson, Benoît Piedboeuf
Nawal Farih, Els Van Hoof
Sofie Merckx, Nadia Moscufo
Tania De Jonge, Goedele Liekens
Gitta Vanpeborgh, Kris Verduyck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH	Catherine Fonck
-----	-----------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numerering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het defi nitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions du 2 mars, du 9 mars et du 11 mai 2021.

I. — PROCÉDURE

À la demande de Mme Yoleen Van Camp (N-VA), la proposition de loi (DOC 55/0056) a été jointe le 9 mars 2021 au projet de loi relatif à un examen de proportionnalité préalable à l'adoption ou la modification d'une réglementation de profession dans le secteur de la santé (DOC 55/1800). Le 11 mars 2021, l'auteure de la proposition de loi relative à l'instauration d'un test linguistique pour les prestataires de soins ressortissants de l'Union européenne afin de garantir la qualité et la sécurité des soins de santé, n°s 56/1 et 2 a demandé en séance plénière de disjoindre la proposition de loi du projet de loi relatif à un examen de proportionnalité préalable à l'adoption ou la modification d'une réglementation de profession dans le secteur de la santé, n°s 1800/1 à 3.

La commission a décidé de ne pas demander l'avis du Conseil d'État au sujet de la proposition de loi à l'examen.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME YOLEEN VAN CAMP, AUTEURE DE LA PROPOSITION DE LOI

Mme Yoleen Van Camp, auteure de la proposition de loi, explique que la proposition de loi a pour objet d'imposer un test linguistique aux prestataires de soins qui entrent directement en contact avec des patients. Il est en effet crucial que le prestataire de soins et le patient soient en mesure de bien se comprendre. Au cours des dernières années, on assiste à un afflux massif de prestataires de soins étrangers dans le secteur de la santé, afflux qui peut éventuellement remédier aux pénuries de personnel dans ce secteur. Le groupe de l'intervenante estime toutefois que ces prestataires de soins doivent pouvoir communiquer dans la langue du patient. Le personnel des soins de santé qui n'est pas directement en contact avec le patient n'est pas concerné par cette règle. Un test linguistique est déjà imposé actuellement aux prestataires de soins qui ne sont pas ressortissants d'un État membre de l'Union européenne. Une grande partie des prestataires de soins qui entrent sur notre territoire proviennent toutefois de l'Union européenne. La N-VA souhaite également imposer ce test linguistique à ces ressortissants de l'UE. Tout prestataire de soins

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 2 maart, 9 maart en 11 mei 2021.

I. — PROCEDURE

Het wetsvoorstel (DOC 55/0056) werd op 9 maart 2021 op vraag van mevrouw Yoleen Van Camp (N-VA) gekoppeld aan het wetsontwerp (DOC 55/1800) betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering in de gezondheidssector. Op 11 maart 2021 heeft de indiener van het wetsvoorstel betreffende een taalttest voor zorgverstrekkers afkomstig uit een EU-land teneinde de kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg te waarborgen, nrs 56/1 en 2, in de plenaire vergadering gevraagd het wetsvoorstel los te koppelen van het wetsontwerp betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering in de gezondheidssector, nrs 1800/1 tot 3.

De commissie heeft beslist het advies van de Raad van State over het voorliggend wetsvoorstel niet te vragen.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW YOLEEN VAN CAMP, INDIENSTER VAN HET WETSVORSTEL

Mevrouw Yoleen Van Camp (N-VA), indiener van het wetsvoorstel, licht toe dat het wetsvoorstel de bedoeling heeft om een taalttest op te leggen aan zorgverleners die rechtstreeks contact hebben met patiënten. Het is immers erg belangrijk dat zorgverlener en patiënt elkaar goed kunnen begrijpen. De laatste jaren ziet men in de sector een grote instroom van buitenlandse zorgverleners. Dat is een mogelijke oplossing voor de personeelstekorten in de zorgsector. De fractie van de spreekster is echter van mening dat deze zorgverleners in de taal van de patiënt moeten kunnen communiceren. Personeel in de zorgsector dat geen rechtstreeks contact heeft met de patiënt blijft uitgesloten van deze regel. Aan zorgverleners die niet uit een EU-land afkomstig zijn, wordt vandaag al een taalttest opgelegd. Een groot deel van de zorgverleners die vanuit het buitenland instromen, komen echter uit de Europese Unie. De N-VA wenst deze taalttest ook aan deze EU-onderdanen op te leggen. Het uiteindelijke taalgebruik van de zorgverlener blijft vrij. Volgens de huidige wetgeving kan het gebruik van de taal immers niet worden opgelegd. De kennis

restera libre de choisir la langue qu'il utilisera. Selon la législation actuelle, l'emploi de la langue ne peut en effet pas être imposé. En revanche, la connaissance de la langue et la présentation de la preuve de cette connaissance peuvent bel et bien être imposées.

L'intervenante estime qu'il faut réglementer non seulement la connaissance, mais également l'emploi de la langue entre le prestataire de soins et le patient. Il s'agit en effet d'une question de vie ou de mort. La proposition de loi à l'examen est élaborée de manière à répondre à l'avis du Conseil d'État du 19 décembre 1977.

Mme Van Camp souligne que le test linguistique existe déjà actuellement pour les prestataires de soins ne provenant pas de l'UE. La proposition de loi à l'examen vise à rendre ce test applicable aux prestataires de soins provenant de l'UE.

Le secrétaire d'État à l'Asile et la Migration a d'ailleurs indiqué la semaine dernière que son ambition était d'attirer plus de demandeurs d'asile et de les affecter dans le secteur des soins de santé. Cela représente 1 % des demandeurs d'asile. Mme Van Camp estime qu'il ne s'agit pas d'une bonne solution pour compenser la pénurie de prestataires de soins. Il faut miser davantage sur l'amélioration des conditions de travail. À cet effet, le parlement a libéré plus de 400 millions d'euros supplémentaires en 2019 pour les prestations de soins. Ces moyens ont été attribués par le biais d'une proposition de loi la semaine passée. Attirer des prestataires de soins provenant de l'étranger peut certainement être envisagé, mais à condition que ces derniers parlent la langue du patient.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Laurence Hennuy (Ecolo-Groen) préfère une approche positive à une approche restrictive. Mieux vaut étendre la formation des aides-soignants une fois qu'ils travaillent dans notre pays. Un test supplémentaire ne résoudra pas la problématique de la pénurie d'aides-soignants.

M. Hervé Rigot (PS) fait observer que la proposition de loi s'applique aux ressortissants de l'Union européenne. Le débat relatif aux demandeurs d'asile dans le secteur des soins, tel que mené en commission de l'Intérieur, concerne un tout autre sujet.

Une communication claire entre le prestataire de soins et le patient est essentielle. Il va sans dire que le prestataire de soins de santé étranger doit posséder les compétences linguistiques nécessaires. La loi du 22 août

van de taal en het voorleggen van het bewijs van die kennis kunnen echter wel worden opgelegd.

De spreekster vindt dat niet alleen de kennis maar ook het gebruik van de taal tussen zorgverlener en patiënt moet geregeld worden. Het gaat namelijk om een kwestie van leven of dood. Het voorstel is zodanig opgevat dat het aan het advies van de Raad van State van 19 december 1977 tegemoet komt.

Mevrouw Van Camp beklemtoont dat de taalttest nu al bestaat voor zorgverleners van buiten de EU. Het wetsvoorstel maakt die test ook toepasbaar op zorgverleners van binnen de EU.

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie heeft vorige week trouwens aangegeven dat het zijn ambitie is om meer asielzoekers aan te trekken en hen in te zetten in de zorgsector. Het gaat om 1 % van de asielzoekers. Mevrouw Van Camp vindt dit geen goede oplossing om het tekort aan zorgverleners op te vangen. Men moet meer inzetten op het verbeteren van de werkomstandigheden. Daartoe heeft het Parlement in 2019 meer dan 400 miljoen euro extra vrijgemaakt voor de zorgverlening. Vorige week werden deze middelen via een wetsvoorstel toegewezen. Het is zeker bespreekbaar zorgverleners uit het buitenland aan te trekken maar op voorwaarde dat die zorgverleners de taal van de patiënt spreken.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Laurence Hennuy (Ecolo-Groen) verkiest een positieve boven een restrictieve benadering. Het is beter de opleiding van de zorgkundige uit te breiden eens ze hier aan het werk zijn. Een extra test zal het nijpend tekort aan zorgkundigen niet uit de wereld helpen.

De heer Hervé Rigot (PS) merkt op dat het wetsvoorstel van toepassing is op EU-burgers. De discussie over asielzoekers in de zorgsector zoals die gevoerd werd in de commissie Binnenlandse Zaken betreft een heel andere kwestie.

Een duidelijke communicatie tussen de zorgverstrekker en de patiënt is essentieel. De buitenlandse zorgverlener moet natuurlijk over de nodige taalkennis beschikken. De wet van 22 augustus 2002 op de patiëntenrechten

2002 relative aux droits du patient est claire: l'article 7, § 2, stipule que la communication avec le patient se déroule dans une langue claire. Le prestataire de soins doit être capable de s'exprimer de manière à ce que le patient le comprenne. Il s'agit d'une responsabilité du prestataire de soins et de son employeur.

M. Rigot estime que la proposition de loi n'a pas été suffisamment adaptée. L'article 30 de la Constitution ne permet pas de régler l'emploi des langues dans le cadre de la relation entre le médecin et son patient. La directive européenne (2013/55/UE) a d'ailleurs été adaptée par la Commission européenne; le prestataire de soins peut intenter un recours en cas de contrôle de son niveau de connaissances linguistiques mais dans le respect du principe de proportionnalité. S'ils ne sont pas exclus, les tests ne peuvent être imposés de manière systématique et standardisée. La Commission européenne se réfère à un arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne selon lequel le fait de subordonner le recrutement d'une personne dans une organisation professionnelle nationale à la réussite d'un test linguistique est contraire au droit communautaire.

L'intervenant estime en outre que les règles relatives à l'emploi des langues en matière administrative ne peuvent être appliquées au secteur des soins de santé. On parle tout de même ici d'une profession libérale, et non d'une fonction administrative.

M. Steven Creyelman (VB) considère le bien-être du patient comme primordial. La proposition de loi impose une condition supplémentaire aux prestataires de soins issus d'un autre pays de l'UE. Une bonne communication profite à la relation entre le patient et l'équipe médicale. Il faut pouvoir se comprendre. Le patient doit être en mesure d'exprimer ses douleurs et ses soucis dans sa langue maternelle tandis que l'équipe médicale doit comprendre ce dont il parle. L'exigence d'une langue commune est évidente. Il est logique de subordonner l'exercice de la profession aux connaissances linguistiques. La proposition de loi élimine également la discrimination entre les prestataires de soins issus de pays situés au sein de l'Union européenne et en dehors de celle-ci. L'intervenant estime néanmoins que la proposition de loi ne contribuera pas, en pratique, à améliorer la situation des patients flamands dans certains hôpitaux bruxellois. La majorité des prestataires de soins de l'UE choisiront le français et la connaissance du néerlandais restera insuffisante en pratique. L'intervenant salue les bonnes intentions de la proposition de loi.

M. Daniel Bacquelaine (MR) estime que le patient doit avoir accès à toutes les informations le concernant et ce, dans une langue claire et intelligible. Ce point a été explicitement prévu par la loi du 22 août 2002 relative

is duidelijk: artikel 7, § 2 bepaalt dat de communicatie geschiedt in een duidelijke taal. De zorgverstrekker moet zich dusdanig kunnen uitdrukken zodat de patiënt hem begrijpt. Het betreft een verantwoordelijkheid van de zorgverstrekker en van zijn werkgever.

De heer Rigot meent dat het wetsvoorstel niet voldoende werd aangepast. Artikel 30 van de Grondwet laat niet toe het taalgebruik in de relatie tussen arts en patiënt te regelen. De Europese richtlijn (2013/55/EU) werd trouwens door de Europese Commissie aangepast; de zorgverstrekker moet met alle middelen zijn niveau van talenkennis kunnen bewijzen maar dit volgens het proportionaliteitsbeginsel. Testen worden niet uitgesloten maar ze mogen niet systematisch en gestandaardiseerd worden opgelegd. De Europese Commissie verwijst naar een arrest van het Europese Hof van Justitie dat stelt dat de indienstneming van een persoon bij een nationale professionele organisatie laten afhangen van het slagen voor een taalttest, ingaat tegen het gemeenschapsrecht.

De spreker meent verder dat de regels over het gebruik van de talen in bestuurszaken niet kan toegepast worden op de zorgsector. Men spreekt hier toch over een vrij beroep en niet over een administratieve functie.

Voor de heer Steven Creyelman (VB) staat het welzijn van de patiënt centraal. Het wetsvoorstel legt een bijkomende voorwaarde op aan de zorgverstrekkers die afkomstig zijn uit een ander EU-land. De relatie tussen de patiënt en het medisch team heeft baat bij een goede communicatie. Men moet elkaar kunnen verstaan. De patiënt moet zijn klachten en zorgen kunnen uitdrukken in zijn moedertaal. Het medisch team moet begrijpen waarover de patiënt het heeft. De vereiste van een gemeenschappelijke taal ligt voor de hand. Taalkennis opnemen als voorwaarde om het beroep uit te oefenen is logisch. Het wetsvoorstel werkt verder de discriminatie weg tussen zorgverleners van binnen en buiten de Europese Unie. De spreker denkt dat het wetsvoorstel in de praktijk echter niet zal leiden tot een verbetering van de situatie van Vlaamse patiënten in bepaalde Brusselse ziekenhuizen. Het merendeel van de zorgverleners uit de EU zullen kiezen voor het Frans en de kennis van het Nederlands in de praktijk zal ondermaats blijven. De spreker looft de goede intenties van het wetsvoorstel.

De heer Daniel Bacquelaine (MR) is van oordeel dat de patiënt moet beschikken over alle informatie die hem aanbelangt en dat in een klare, te begrijpen taal. Dit wordt expliciet voorzien in de wet van 22 augustus

aux droits du patient. Cette loi prévoit des garanties et impose différentes obligations aux prestataires de soins et aux employeurs. Il est donc inutile de prévoir des dispositions légales supplémentaires.

Mme Nathalie Muylle (CD&V) rejoint M. Rigot à propos des objections juridiques soulevées par la proposition de loi à l'examen. La langue est importante dans la pratique professionnelle. Il existe des garanties suffisantes dans le cadre de la loi dite "socle" (loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé) et des lois votées plus récemment au sein de cette commission. Mais on observe bien évidemment plusieurs effets inverses. Il ne s'agit pas seulement de patients flamands à Bruxelles, mais aussi de patients néerlandophones vivant en Wallonie. L'intervenante ne soutiendra pas la proposition de loi.

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) fait observer que le monde ressemble de plus en plus à un village. Cette tendance se répercute sur les patients et les prestataires de soins. La communication entre eux est importante et doit être améliorée. La proposition de loi va aggraver les pénuries existantes dans le secteur des soins de santé. Il faut effectivement miser sur l'apprentissage linguistique, car de nombreux patients ne maîtrisent pas la langue. L'intervenante privilégie l'entraide et la solidarité.

M. Robby De Caluwé (Open Vld) reconnaît que chaque patient a le droit de se faire aider dans une langue qu'il comprend. Il est préférable que le médecin parle la langue de la région linguistique où il travaille. Qui organisera le test linguistique? S'agira-t-il d'un organisme public comme le Selor? On ne peut pas obliger les entreprises privées à travailler avec le Selor. Par ailleurs, le monopole du Selor en matière de délivrance de certificats attestant les connaissances linguistiques exigées par la loi du 2 août 1963 pour les services locaux de la région bilingue de Bruxelles-Capital a été supprimé. Aujourd'hui, les droits permettant de se faire aider dans la langue adéquate sont suffisamment garantis.

Mme Gitta Vanpeborgh (Vooruit) partage la préoccupation de Mme Van Camp. Il est en effet vrai que la connaissance et l'emploi de la langue sont sources de problèmes à différents égards au niveau local alors que la législation est claire. En effet, l'article 114 de la loi coordonnée relative à l'exercice des professions des soins de santé (loi du 10 mai 2015) prévoit une exigence linguistique. La proposition de loi à l'examen est-elle conforme aux dispositions de la directive européenne 2005/36/CE relative aux qualifications professionnelles? La proposition de loi à l'examen prévoit l'obligation, pour les praticiens, de prouver leur connaissance de la langue (ou des langues) de la région linguistique où ils travaillent. Elle prévoit en outre l'obligation d'en apporter

2002 op de patiëntenrechten. Deze wet biedt garanties en legt een aantal verplichtingen op aan de zorgversterkers en de werkgevers. Er is dus geen nood aan extra wettelijke bepalingen.

Mevrouw Nathalie Muylle (CD&V) treedt de heer Rigot bij aangaande de juridische bezwaren die het voorliggend wetsvoorstel met zich mee brengt. Taal is belangrijk in de praktijkvoering. In het kader van de 'sokkelwet' (wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg) en de meer recent gestemde wetten in deze commissie zijn er voldoende garanties. Er zijn natuurlijk een aantal averechtse effecten. Het gaat niet enkel om Vlaamse patiënten in Brussel maar ook over een Nederlandstalig gezin dat in Wallonië woont. De spreker zal het wetsvoorstel niet steunen.

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) merkt op dat de wereld meer en meer een dorp wordt. Dit uit zich bij de patiënten en de zorgverleners. Communicatie tussen hen is belangrijk en moet verbeterd worden. Het wetsvoorstel zal de bestaande tekorten in de gezondheidszorg verergeren. Men moet inderdaad inzetten op het aanleren van de taal, vele patiënten zijn de taal niet machtig. De spreker kiest voor solidariteit en het elkaar helpen.

De heer Robby De Caluwé (Open Vld) erkent dat elke patiënt het recht heeft geholpen te worden in een verstaanbare taal. Een arts spreekt het best de taal van het taalgebied waar hij actief is. Wie zal de taaltest organiseren, gaat het over een overheidsorganisatie als Selor? Private instellingen kunnen niet verplicht worden met Selor te werken. De monopoliepositie van Selor om bewijzen omtrent de bij wet van 2 augustus 1963 vereiste taalkennis uit te reiken voor plaatselijke diensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad werd eerder vernietigd. Op dit moment worden de rechten rond het geholpen worden in de juiste taal voldoende gegarandeerd.

Mevrouw Gitta Vanpeborgh (Vooruit) deelt de bekommernis van mevrouw Van Camp. Het is inderdaad zo dat er lokaal hier en daar een probleem is met de kennis en het gebruik van de taal. Toch is er op wetgevend vlak duidelijkheid. Artikel 114 van de gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgen (wet van 10 mei 2015) bevat een taalvereiste. Is het wetsvoorstel wel in overeenstemming met de bepalingen van de Europese richtlijn 2005/36/EG over de beroepskwalificaties? Het wetsvoorstel vereist taalkennis (of eventueel talenkennis) per taalgebied. Verder voorziet het voorstel in een stringente bewijslast. Bewijs van taalkennis kan enkel aan de hand van de taal waarin het diploma is opgesteld of door een taalexamen. De

une preuve formelle. La connaissance de la langue ne peut être prouvée qu'au travers de la langue dans laquelle le diplôme a été établi ou d'un test linguistique. L'intervenante estime que la solution à la pénurie de personnel soignant ne se trouve pas dans la législation sur l'emploi des langues. La solution consisterait à augmenter le nombre de cours de langue.

Mme Catherine Fonck (cdH) souligne qu'il importe que le patient soit compris par le prestataire de soins. Le patient est libre de choisir son médecin et il convient de respecter ce principe. Le problème est évidemment que chaque patient n'a pas accès à un médecin qui parle sa langue ou que certains prestataires de soins ne parlent aucune de nos langues nationales.

L'intervenante est favorable à l'instauration d'un contingentement des médecins et dentistes ayant obtenu leur diplôme au sein de l'Union européenne mais en dehors de la Belgique dès lors que nos médecins et dentistes sont pour leur part soumis à un contingentement. Il est insensé de pénaliser nos étudiants par rapport à des étrangers.

Il est clair que le prestataire de soins d'origine étrangère autorisé à exercer en Belgique doit disposer des connaissances linguistiques suffisantes pour exercer sur le territoire national. La Commission européenne a déjà publié un document sur l'évaluation des connaissances linguistiques au moyen de tests. Elle a également défini les modalités d'évaluation des connaissances linguistiques. Un examen doit avoir lieu après la reconnaissance et ne peut pas servir à évaluer les capacités professionnelles. Par ailleurs, le niveau de connaissances linguistiques peut varier au sein d'une même branche professionnelle. En effet, le niveau requis des professionnels n'ayant aucun contact avec les patients (en laboratoire) est différent du niveau requis des professionnels sur le terrain. Si la Commission européenne n'interdit pas les tests linguistiques, le principe de proportionnalité doit néanmoins s'appliquer.

Mme Fonck demande quel est le niveau de pouvoir compétent pour l'évaluation des connaissances linguistiques des prestataires de soins étrangers. Dans certains cas, le prestataire doit pouvoir présenter un certificat délivré par un organisme reconnu pour prouver sa connaissance de l'une ou de plusieurs des langues de la région où il est établi. L'intervenante souhaite demander l'avis du Conseil d'État à ce sujet.

Mme Yoleen Van Camp (N-VA) répond que la proposition de loi à l'examen n'empiète nullement sur les compétences des autres niveaux de pouvoir. La proposition de loi à l'examen vise spécifiquement les

oplossing voor het tekort aan zorgpersoneel ligt volgens de spreker niet in de taalwetgeving. De oplossing zit in een verhoging van het aantal taalcursussen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) benadrukt het belang dat de patiënt door de zorgverstrekker begrepen wordt. Het staat de patiënt vrij zijn eigen arts te kiezen. Dit principe moet gerespecteerd worden. Het probleem is natuurlijk dat niet elke patiënt toegang heeft tot een arts die zijn taal machtig is of de zorgverstrekkers géén van de nationale talen machtig zijn.

De spreker is voorstander van een contingent artsen en tandartsen dat hun diploma in de EU maar buiten België behaalde. Er bestaat immers een contingent voor de eigen artsen en tandartsen. Het heeft geen zin de eigen studenten te discrimineren ten opzichte van buitenlanders.

Het is duidelijk dat een zorgverlener uit het buitenland die gemachtigd is zijn beroep in België uit te oefenen beschikt over voldoende taalkennis om hier zijn beroep uit te oefenen. De Europese Commissie heeft over het toetsen van de taal door middel van testen reeds een document gepubliceerd. De Europese Commissie heeft geschetst op welke manier de taal getest kan worden. Een examen moet plaatsvinden na de erkenning en mag niet aangewend worden om de beroeps capaciteiten te onderzoeken. Binnenin een beroepstak kan er een verschil zijn qua taalkennis. Wanneer er geen contact is met de patiënt (labo's) dan is de vereiste taalkennis anders dan die vereist op het terrein. De Europese Commissie legt geen verbod op voor een taaltest maar het proportionaliteitsbeginsel speelt.

Mevrouw Fonck vraagt zich af welk beleidsniveau bevoegd is voor het testen van buitenlandse zorgverstrekkers? De zorgverlener moet in bepaalde gevallen een attest kunnen voorleggen van een erkend organisme om aan te tonen dat hij één of meerdere talen kent van het gebied waarin hij zich vestigt. De spreker vraagt een advies van de Raad van State.

Mevrouw Yoleen Van Camp (N-VA) antwoordt dat het wetsvoorstel geen inbreuk vormt op de bevoegdheden van andere beleidsniveaus. Het voorstel richt zich specifiek op de uitvoeringsvoorwaarden van het beroep, wat

conditions d'exercice de la profession, ce qui constitue une matière fédérale. Il pourrait toutefois être utile de demander l'avis du Conseil d'État à ce sujet.

Tous les chercheurs étrangers ne devront pas se soumettre à un test linguistique. En effet, la proposition de loi à l'examen ne prévoit un test que pour les prestataires de soins en contact direct avec les patients. Selon l'intervenante, l'idéal serait d'évaluer les connaissances linguistiques de chaque prestataire de soins avant qu'il commence à exercer en Belgique. Cependant, l'intervenante est pragmatique et pourrait se contenter d'un système reposant sur des coups de sonde. La proposition de loi à l'examen est toutefois nécessaire compte tenu de l'afflux de prestataires de soins d'origine étrangère dans notre pays. De nombreux patients indiquent que cette problématique est bien réelle et qu'il faut y remédier.

La proposition de loi à l'examen vise à compléter la loi relative aux droits du patient. Il convient d'évaluer les connaissances linguistiques en amont. L'intervenante souligne qu'une communication défailante ou l'absence de communication peuvent avoir des conséquences funestes.

Mme Van Camp peut se rallier à l'idée de prévoir des cours de langue pour les prestataires de soins et de mieux les former. Cependant, un prestataire de soins d'origine étrangère qui ne parle pas la langue ne constitue pas un prestataire de soins à part entière. Comme Mme Vanpeborgh, l'intervenante dénonce la pénurie de cours de langue. Le test destiné aux prestataires de soins originaires d'un État membre européen pourra se dérouler selon les mêmes modalités que le test destiné aux prestataires de soins originaires d'un pays tiers.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

federale materie is. Toch kan een advies van de Raad van State nuttig zijn.

Niet elke buitenlandse onderzoeker zal onderworpen worden aan een taaltest. Het wetsvoorstel voorziet enkel een test voor zorgverleners die rechtstreeks contact hebben met patiënten. De spreker wenst ideaal gezien bij iedereen de taal te testen voordat het beroep in België wordt uitgeoefend. De spreker is echter pragmatisch en kan zich vinden in een systeem van steekproeven. Het wetsvoorstel is echter wel nodig gezien de influx van zorgverleners uit het buitenland. Vele patiënten gaven aan dat deze problematiek bestaat en dat er oplossingen nodig zijn.

Het voorliggend wetsvoorstel vult de wet op de patiëntenrechten aan. De kennis van de taal moet vooraf bepaald worden. De spreker benadrukt dat een gebrekkige of onbestaande communicatie een zaak van leven of dood is.

Mevrouw Van Camp kan zich vinden in de idee zorgverleners lessen te geven en beter op te leiden. Toch is een uit het buitenland afkomstige zorgverlener die de taal niet machtig is, geen volwaardige kracht in de zorgverlening. De spreker treedt mevrouw Vanpeborgh bij wanneer ze het tekort aan taalcursussen aankaart. De test voor zorgverleners van binnen de EU kan verlopen volgens dezelfde modaliteiten die gelden voor de test van zorgverleners van buiten de EU.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de grondwettelijke grondslag van het wetsvoorstel.

L'article 1er est rejeté par 10 voix contre 5.

*
* *

Par suite du rejet de l'article 1er, l'article suivant n'est pas mis aux voix. En conséquence, la proposition de loi est rejetée.

<i>La rapporteuse,</i>	<i>Le président,</i>
Gitta VANPEBORGH,	Thierry WARMOES

Artikel 1 wordt verworpen met 10 tegen 5 stemmen.

*
* *

Ingevolge de verwerping van artikel 1 wordt niet meer gestemd over het volgende artikel. Het wetsvoorstel wordt verworpen.

<i>De rapportrice,</i>	<i>De voorzitter,</i>
Gitta VANPEBORGH,	Thierry WARMOES